

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Vedr. udkast til ændring af bekendtgørelsen om udtagning af kulstofrige lavbundsjorder med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter) (journalnummer 2021-5791)

Vi sender hermed Landbrug & Fødevarers bemærkninger til den høring, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har udsendt d. 4. november 2021 med udkast til ændret bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjorder med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter).

Generelle bemærkninger

Første runde af Klima-lavbundsordningen var markant oversøgt, hvilket tydeligt viser, at landmændene er klar til at bidrage til Danmarks og vores egen klimamålsætning. Vi kan derfor kun opfordre til, at ordningen tilføres flere midler, så flere runder kan gennemføres hurtigst muligt.

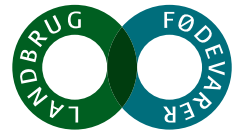
Effektkrav

Landbrug & Fødevarer er særdeles positive over, at kravet om 10 ton CO₂ pr. ha nu fjernes. Vi er helt enige med ministeriet i, at fokus bør være på at udtage de arealer, der giver mest effekt for de afsatte midler. Den foreslåede ændring vil desuden gøre, at flere projektområder vil passe i ordningen, hvilket selvsagt er positivt.

Kompensation

Landbrug & Fødevarer hilser desuden de hævdede kompensationssatser velkommen. Det vil gøre ordningen mere interessant for flere, herunder især lodsejere, der ønsker at udtage omdriftsarealer. Mange arealer med permanent græs indgår i kvægbrugernes harmoniarealer og har derfor en relativt høj værdi for den enkelte lodsejer. Vi vurderer derfor, at en sats på 35.500 kr. ikke vil dække værditabet for en del kvægbrugere, som derfor ikke kan forventes at søge ordningen. Danmarks Naturfredningsforening, KL og Landbrug & Fødevarer har foreslået, at satserne i højere grad differentieres geografisk. Dermed vil man kunne dække det faktiske værditab ved de tinglyste restriktioner i alle dele af landet, og opnå en større søgning på ordningen.

Ændringerne i kompensationssatserne sker ifølge høringsbrevet for at skabe mere ensartede satser for engangskompensation for nationale og EU-finansierede tilskudsordninger. Vi vil gerne kvittere for dette ønske om at lave en mere enkel tilskudsmodel. Dog vil vi gerne minde om, at der jf. fortolkningen af reglerne i artikel 4 i den kommende forordning for CAP-stategiske planer kan blive forskel på, hvor længe arealerne kan få grundbetaling, alt efter om det er nationalt finansierede projekter eller EU-finansierede projekter. Det vil selvfølgelig være afgørende for landmandens businesscase, og dermed er det vigtigt, at der tages hensyn til det ift. støttsatserne.

Når kompensationen skal udbetales, er det vigtigt, at det sikres, at det administrative setup omkring klima-lavbundsprojekterne er effektivt, så administrative barrierer ikke forsinker processen ift. iværksættelse af lavbundsprojekterne. Det er helt centralt, at de engangskompensationer, der skal udbetales til landmændene, sagsbehandles og udbetales hurtigt og effektivt. Her er det også vigtigt, at sker en tydelig forventningsafstemning overfor de lodsejere, der indgår i projekterne, så de på forhånd er bekendt med, hvilke tilskud, det vil være muligt at søge på arealerne fremadrettet. Til den del af processen kan der med fordel inddrages landbrugskonsulenter med specialviden på området.

Vi vil også igen bemærke, at engangskompensation kan være det bedste redskab i nogle tilfælde. I andre tilfælde vil det være jordfordeling og køb og salg af arealer til markedspriser, der vil være vejen frem. Det opfordrer vi til, at ministeriet vil holde sig for øje. For at nå de mål, som samfundet har sat, er det helt afgørende, at udtagning både kan ske gennem erstatninger for tinglyste restriktioner på arealanvendelsen, der sikrer CO₂-effekten og gennem køb af arealerne, hvor landmanden i en jordfordelingsproces enten erstattes for jordværdien eller får andre arealer i bytte, hvad landmanden ofte vil ønske, hvis hun/han har husdyr og behov for arealer til udbringning af husdyrgødning. Vi skal derfor igen opfordre til, at Miljøstyrelsens Klima-lavbundsordning suppleres med en mulighed for køb/salg af arealer og jordfordeling.

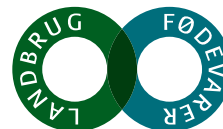
Overgangsbestemmelsen

En ligebehandling af lodsejerne på tværs af ordninger og ansøgningsrunder er vigtigt for gennemskuelighed og lodsejernes fremtidige søgning til de forskellige udtagningsordninger. Vi vil derfor gerne have det tydeliggjort, at den overgangsbestemmelse, der lægges op til fsva. højværdiafgrøder, også omfatter jord i omdrift og permanent græs. Det er således meget afgørende at få bekræftet, at de lodsejere, der har søgt vedr. denne type arealer i 2021 og nu modtager tilsagn til forundersøgelse, kan se frem til at modtage de forhøjede satser, når de starter etablerings- eller anlægsfasen. Hvis dette ikke er tilstrækkeligt tydeligt, kan vi frygte, at lodsejere, der har søgt i 2021, vil genoverveje deres ansøgning, hvilket alt andet lige vil forsinke en indsats, der er helt nødvendig.

Særligt ved ekstensivering med slæt og referenceår

Fra 2020 iværksætter Landbrugsstyrelsen en ordning, som blandt andet har til formål at udpine lavbundsarealer for fosfor forud for permanent udtagning af arealerne. Den kaldes ekstensivering med slæt, og den er tiltænkt at fortsætte som et eco scheme i perioden 2023-27.

Det er vigtigt, at de erstatninger, der gives under Klima-Lavbundsordningen, tager udgangspunkt i den tilstand, som arealerne havde før de eventuelt indgår i ordningen ekstensivering med slæt. Der vil typisk være tale om omdriftsarealer med fuld gødningskvote. Vi ved, at kompensationssatserne nu baseres på referenceårene 2015-2019. Det vil være særligt vigtigt, at referenceåret ikke ændres fremadrettet fx for arealer, der i fremtiden vil indgå i ordningen "ekstensivering med slæt". Hvis erstatningsniveauet i stedet udmåles efter den tilstand, som arealerne vil være i efter flere år i ekstensiveringsordningen, hvor arealet også kan være blevet til permanent græs, er det meget usandsynligt, at landmændene vil ønske at indgå i Klima-lavbundsordningen efterfølgende. Dermed vil ordningen "ekstensivering med slæt" ikke have den ønskede forberedende effekt for lavbundsprojekterne.

Med venlig hilsen

Mikael Strandbygaard
Chefkonsulent

Miljø & Bæredygtighed, Axelborg

D +45 3339 4680

M +45 2857 6901

E mist@lf.dk